

ชื่อเรื่องวิทยานิพนธ์ : ปัจจัยทางสังคมและวัฒนธรรมที่สัมพันธ์กับการใช้
ยาแอมเฟตามีนของประชากรวัยแรงงาน

ชื่อผู้เขียน : นางจิตจรลดา ล้อมจำรูญ

ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต : สาขาวิชาการส่งเสริมสุขภาพ

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ :

อาจารย์ ดร. เกษม นครเขตต์	ประธานกรรมการ
รองศาสตราจารย์ ดร. บุญผา วัฒนพันธุ์	กรรมการ
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. อรรณพ พงษ์วาท	กรรมการ

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาปัจจัยทางสังคมและวัฒนธรรมที่สัมพันธ์กับการใช้ยาแอมเฟตามีน ผู้วิจัยได้เลือกบ้านหมู่ที่ 8,9,11 และ 12 ตำบลนาทราย อำเภอสี จังหวัดลำพูน เป็น พื้นที่ในการศึกษา เนื่องจากเป็นหมู่บ้านชาวเขาเผ่ากะเหรี่ยงที่อพยพมาจากจังหวัดต่างๆ ในเขตภาค-เหนือ นับถือศาสนาพุทธอย่างเคร่งครัด ถือศีล 5 ไม่บริโภคเนื้อสัตว์ แต่มีการใช้ยาแอมเฟตามีน กันอย่างแพร่หลาย

วิธีการศึกษาใช้วิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) ผู้วิจัยได้เข้าไปอาศัยอยู่ในชุมชน ตลอดระยะเวลาของการวิจัยเป็นเวลา 6 เดือนสำรวจชุมชนโดยการศึกษาชุมชนในมิติต่าง ๆ ส่วนข้อมูลลึกโดยการสัมภาษณ์ สังเกต และสนทนากับผู้ใช้ยาแอมเฟตามีนจำนวน 20 คน โดยอาศัยกรอบแนวคิดทางนิเวศน์วิทยา (The Ecology Model) ของ Kenneth R . Mcleroy et. at (1988,pp. 351-369) ซึ่งเสนอแนวคิดว่าพฤติกรรมของบุคคลเป็นผลมาจากความสัมพันธ์กันระหว่างบุคคลกับสิ่งแวดล้อม ด้านต่างๆ 5 ประการดังนี้

- ปัจจัยภายในบุคคล
- ปัจจัยระหว่างบุคคล
- ปัจจัยด้านศาสนา
- ปัจจัยด้านชุมชน
- ปัจจัยด้านนโยบาย

ผู้วิจัยได้ทำการวิเคราะห์โดยการแยกแยะข้อมูลออกเป็นหมวดหมู่แล้วนำเสนอผลการวิเคราะห์ดังต่อไปนี้

ปัจจัยภายในบุคคล ได้แก่ อาชีพ รายได้ ความรู้และความเชื่อ มีความสัมพันธ์กับการใช้ยาแอมเฟตามีน โดยผู้ใช้อาเมเฟตามีนทั้งหมดมีความเชื่อว่าสามารถเพิ่มประสิทธิภาพการทำงานของร่างกาย ทำงานได้เป็นเวลานาน เพื่อหวังค่าตอบแทนสูงขึ้น

ปัจจัยระหว่างบุคคล เพื่อนและนายจ้างเป็นผู้ที่มีอิทธิพลต่อการใช้อาเมเฟตามีน ของผู้ใช้แรงงานโดยกลุ่มเพื่อนที่ออกไปขายแรงงานนอกหมู่บ้านจะเป็นผู้ที่แนะนำให้ทดลองใช้ รวมทั้งการออกไปรับจ้างที่เป็นงานเหมาร่วมกับเพื่อนและมีการใช้อาเมเฟตามีน จึงใช้ตามกันเพื่อให้เกิดการยอมรับในกลุ่ม นอกจากนี้นายจ้างบางคนยังใช้อาเมเฟตามีนผสมในน้ำดื่มให้คนงานดื่มหรือให้ค่าจ้างเป็นยาแอมเฟตามีนด้วย

ปัจจัยด้านศาสนา พบว่าศาสนามีบทบาทสำคัญต่อการดำรงชีวิตของชาวบ้านมาก ในขณะที่เดียวกันก็ได้มีการดำเนินการกับผู้ติดยาเสพติดประเภทต่างๆ อย่างเด็ดขาดยกเว้นผู้ใช้ ยาแอมเฟตามีน ทั้งนี้ก็เพราะว่า ผู้ใช้อาเมเฟตามีนเองมีความเชื่อว่า การใช้อาเมเฟตามีนเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพ ในการทำมาหาเลี้ยงชีพนั้น ไม่เป็นการละเมิดศีลข้อใดที่พวกเขา และชาวบ้านอื่น ๆ ถือปฏิบัติอยู่ ในขณะเดียวกันผู้ใช้อาเมเฟตามีนส่วนใหญ่จะไปเสพนอกหมู่บ้านและเมื่อผู้ใช้แรงงานกลับเข้าไปในหมู่บ้านไม่มีร่องรอยของการเสพยาดังกรณีของการเสफीน ในกรณีที่ผู้เสफीมีอาการจะไม่กลับเข้ามาอยู่ในหมู่บ้านจนกว่าจะหมดฤทธิ์จึงกลับเข้ามาอยู่ในหมู่บ้าน ดังนั้นมาตรการของหมู่บ้านที่กำหนดไว้ จึงไม่สามารถครอบคลุมกรณีเหล่านี้ได้

ปัจจัยด้านชุมชน หน่วยงานต่างๆ ของรัฐที่ตั้งอยู่ในหมู่บ้านไม่ได้เข้ามายุ่งเกี่ยวกับปัญหาการใช้ยาแอมเฟตามีนอย่างจริงจัง เพราะต่างก็มีภาระหน้าที่ความรับผิดชอบกันมากอยู่แล้ว ส่วนผู้นำชุมชนแม้จะมีบทบาทในการให้ความร่วมมือกับทางราชการในการแก้ไขปัญหายาเสพติดเป็นครั้งคราวแต่เนื่องจากมีภาระกิจอื่นๆ อีกมากจึงไม่สามารถดำเนินการแก้ไขปัญหาการใช้ยาแอมเฟตามีนในหมู่บ้านได้อย่างจริงจัง

ปัจจัยด้านนโยบาย พบว่าการดำเนินการทางกฎหมายเป็นส่วนใหญ่เท่าที่เป็นมา จะดำเนินการด้านปราบปรามเป็นครั้งคราว ผู้ค้ายาที่ถูกจับกุม มักเป็นผู้ค้ารายย่อย มือของกฎหมายไม่เคยเอื้อมไป ถึงผู้ค้ารายใหญ่ที่อยู่เบื้องหลัง ในขณะเดียวกันมีผู้ค้ารายใหม่เพิ่มขึ้นตลอดเวลาทำให้ตัวยายังคง แพร่หลายอยู่ในตลาด ผู้ที่เลิกใช้อาเมเฟตามีนส่วนใหญ่ให้เหตุผลว่าเลิกใช้ยาเพราะยามีราคาสูงขึ้น มิใช่เหตุผลทางด้านกฎหมาย

Thesis Title : Socio-Cultural Factors Relating to Usage of Amphetamine
in Working Population.

Author : Mrs. Chitlada Limchamroon

M. Ed. : Health Promotion

Examining Committee: Lecturer Dr. Kasem Nakornkhet Chairman
Assoc. Prof. Dr. Bupha Watthanaphan Member
Assist. Prof. Dr. Aunnop Pongwat Member

Abstract

This Thesis was aimed at examining social and cultural factors relating to the use of amphetamine. The researcher chose 4 small but ethnically related villages in Na Sai Sub-District, Li District of Lamphun Province as study site. The 4 villages were inhabited by Karens who had migrated from various provinces of Northern Thailand. The villagers were devout Buddhists strictly adhering to the 5 Buddhist precepts and consuming no meat. However, the use of amphetamine was prevalent.

As a qualitative researcher, the author resided in the community for 6 months studying various aspects of community life. In-depth data regarding the use of amphetamine were collected via interviewing, observing and discussing with 20 villagers who both were or had been amphetamine users. The researcher relied on the Ecology Model advanced by Kenneth R. Mcleroy et. al. (1988) which stipulated that individual behaviors are the product of interrelationships and interactions among the following 5 factors:

- Personal Factor
- Inter-personal Factor
- Religion Factor
- Community Factor

-Policy Factor

Qualitative research data analysis methods were used yielding the following findings:

Personal Factor which comprised income, occupation, knowledge and belief was found to relate to the use of amphetamine. All subjects informants believed that amphetamine helped increase the effectiveness and efficiency of their physical labour. They reported that it enabled them to work longer hours and, thus, earn more wages.

Inter-Personal Factor had to do with friends and employers. These people influenced their decision to take amphetamine stimulants. First, friends who had gone out of the community to work as wage earners introduced them to amphetamine. Once in a community of friends and with a desire for recognition from friends who all used it the subjects finally caught the habit of using it too. Moreover, some employers even diluted amphetamine tablets in drinking water provided for workers or paid their in amphetamine tablets.

Religion Factor was more problematic. Buddhism played a very key role in the daily life of Karen villagers. At the same time, the religious leadership in association with secular leadership did apply tough measures against addicts of other dangerous substances. However, amphetamine users seemed to have escaped the severe punishment. This was because their use of the substance was only to help them work more effectively and earn more income. Therefore, that did not in anyway violate any of the 5 Buddhist precepts they and other villagers strictly adhered to. At the same time, those who took it usually did so outside of their own community, sometimes deep in the jungle. Once they returned to their villages, no traces of their having taken it remained to be seen. Moreover in case its users were still under its influence they would remain outside of the community and only returned when they became perfectly normal. Therefore, community strict measures were obviously not applicable to amphetamine users.

community Factor ,had to do with the role of various government agencies and personnel based in the villages as well as that of community leaders in this amphetamine use affair . The former involved themselves very little in the tackling of this serious problem since all of them were already overloaded with their work.The latter, on the other hand,while occasionally rendering their cooperation with those government agencies charged with addressing narcotic drugs problem, were also overburdened with various tasks. As a consequence,like government agencies personnel, they were not able to seriously help solve the amphetamine use problem.

Policy Factor was also found to be quite problematic. Most legal efforts and measures normally resulted in occasional and superficial suppression operations. Those arrested were always small traders. Hands of the law were never long and effective enough to reach and catch grand dealers. At the same time ,as time went by the number of petty traders multiplied making the dangerous drug almost always remain within easy reach of those villagers who want to buy and consume it.

On the other hand, those who quit the habit of taking it reported that they did so not because of other good reasons but because its price had become increasingly higher and higher than they could afford.